

Obsah

ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK A OZNAČENÍ	8
PREDSLOV	11
1 TRASY A PRVOPOČIATKY VÝSTAVBY VOZOVIEK.....	13
1.1 SMEROVANIE TRÁS A NAJSTARŠIE ZMIENKY O CESTÁCH SLOVENSKA A ČESKA.....	13
1.2 KELTSKÉ A RÍMSKE VOZOVKY NA ÚZEMÍ DNEŠNÉHO ČESKA A SLOVENSKA	18
1.3 STREDOVEKÉ KONŠTRUKCIE VOZOVIEK	21
1.4 NOVOVEKÉ KONŠTRUKCIE VOZOVIEK	23
1.5 POČIATKY STAVBY CIEST NA ÚZEMÍ UHORSKA	29
1.6 CESTY V EURÓPE	32
1.7 TENDENCIE NA VYBUDOVANIE KVALITNÝCH CIEST V UHORSKU	34
1.8 LITERATÚRA POUŽITÁ V KAPITOLE 1.....	39
2 VÝSTAVBA CIEST V OBDOBÍ ROKOV 1918 AŽ 1945.....	41
2.1 ROZVOJ AUTOMOBILIZMU V ČESKU ZAČIATKOM 20. STOROČIA.....	41
2.2 VYDANIE ZÁKONA O CESTNOM (SILNIČNOM) FONDE.....	46
2.3 CENY TECHNOLOGIÍ VOZOVIEK V 30-TYCH ROKOCH 20. STOROČIA	48
2.4 TECHNOLOGIE STAVBY A OBNOVY VOZOVIEK V PRVEJ POLOVICI 20. STOROČIA	50
2.5 CEMENTOBETÓNOVÉ VOZOVKY V AMERIKE A V EURÓPE DO ROKU 1945	57
2.6 CEMENTOBETÓNOVÉ VOZOVKY NA SLOVENSKU	60
2.7 LITERATÚRA POUŽITÁ V KAPITOLE 2	63
3 VOZOVKY V ČESKU A SLOVENSKU	
V 2. POLOVICI 20. STOROČIA	65
3.1 CESTNÁ SIEŤ NA SLOVENSKU.....	65
3.2 VYTVARANIE ORGANIZAČNÝCH A RIADIACICH ORGANIZÁCIÍ	67
3.3 ORGANIZAČNÉ USPORIADANIE SPRÁVY A VÝSTAVBY CIEST NA SLOVENSKU	69
3.3.1 Územná organizácia v roku 1963.....	70
3.3.2 Technické parametre ciest.....	72
3.4 KONŠTRUKČNÉ VRSTVY A MATERIÁLY VOZOVIEK.....	74
3.4.1 Nestmelené vrstvy vozoviek.....	74
3.4.2 Asfaltom stmelené vrstvy vozovky	76
3.4.3 Asfaltové nátery.....	76
3.4.4 Prvé vyrábané asfaltové zmesi (KAO, KAP, KAZ, OŠP)	78
3.4.5 Penetračný a vsypný makadam	79
3.4.6 Organické spojivo používané v cestnom staviteľstve	81
3.4.7 Asfaltový pieskový koberec (KAP)	82
3.4.8 Zmes liaty asfalt (LA)	82
3.4.9 Cementobetónové vozovky	84
3.4.10 Dláždzené vozovky.....	86
3.5 CESTNÉ STAVBY VO VÝSTAVBE A REKONŠTRUKCII CIEST SLOVENSKA	89
3.5.1 Prvopočiatky činnosti cestných stavieb.....	89
3.5.2 Rekonštrukčné stavby vykonávané na východnom Slovensku	90
3.5.3 Rekonštrukcie ciest na západnom Slovensku.....	92

3.5.4	Rekonštrukcie ciest v Stredoslovenskom kraji.....	94
3.5.5	Účasť iných podnikov na výstavbe ciest na Slovensku.....	95
3.6	VÝSTAVBA KOMUNIKÁCIÍ V MESTSKÝCH AGLOMERÁCIÁCH.....	96
3.6.1	Cestné obchvaty sídliskových útvarov.....	97
3.6.2	Cestné prietahy sídelnými útvarmi.....	99
3.6.3	Vývoj vozoviek v mestských aglomeráciách.....	102
3.7	PŮVODNÉ VRSTVY KRYTU VOZOVIEK V MESTÁCH.....	110
3.8	KONŠTRUKCIE CHODNÍKOV V MESTÁCH.....	113
3.9	LITERATÚRA POUŽITÁ V KAPITOLE 3.....	114
4	ZAČIATOK VÝSTAVBY CIEST A DIAENIC V ČESKU	
A	NA SLOVENSKU.....	117
4.1	DŮVODY POTREBY VÝSTAVBY DIAENIC.....	117
4.2	SMEROVANIE CESTNEJ MAGISTRÁLY.....	118
4.3	PARAMETRE NAVRHOVANEJ DIAENICE.....	121
4.4	STAV A VÝVOJ DIAENIČNEJ VOZOVKY.....	123
4.5	KONŠTRUKCIA DIAENIČNEJ VOZOVKY V ČSR.....	125
4.6	PRÍPRAVA A ZAČATIE VÝSTAVBY DIAENICE NA ÚZEMÍ SLOVENSKA.....	126
4.7	PROJEKTOVÁ PRÍPRAVA DIAENICE.....	127
4.8	NÁVRHOVÉ PARAMETRE ČESKOSLOVENSÝCH DIAENIC NA SLOVENSKU.....	130
4.9	KONŠTRUKCIE DIAENIČNÝCH VOZOVIEK NA SLOVENSKU.....	134
4.9.1	Východiská návrhu vozoviek.....	134
4.9.2	Diaľnica D61 v úseku Vajnory – Chocholná.....	135
4.9.3	Diaľnica D1 Horná Streda – Nové Mesto nad Váhom.....	136
4.9.4	Diaľnica D1 Behárovce - Branisko.....	136
4.9.5	Rýchlostná cesta R'1.....	138
4.9.6	Stav vozoviek na diaľnici D1 za obdobie 12 až 45 rokov.....	141
4.10	LITERATÚRA POUŽITÁ V KAPITOLE 4.....	143
5	PRVÉ ÚSEKY DIAENIC D2 A D61 NA SLOVENSKU.....	145
5.1	PRVÝ DIAENIČNÝ ÚSEK DIAENICE D2 BRATISLAVA – MALACKY.....	146
5.1.1	Zemné práce a úprava pláne 1. diaľničného úseku Slovenska.....	147
5.1.2	Podsypová, technologická a vrstva SŠC.....	149
5.1.3	Asfaltové vrstvy.....	151
5.2	PRVÝ DIAENIČNÝ ÚSEK DIAENICE D61 (D1) BRATISLAVA – SENEC.....	152
5.2.1	Zemné práce.....	152
5.2.2	Úprava pláne.....	153
5.2.3	Spodné podkladové vrstvy diaľničnej vozovky na úseku Bratislava – Senec....	154
5.2.4	Asfaltové vrstvy diaľnice.....	154
5.2.5	Porovnanie konštrukcie vozovky D2 a D61 v prvých 10-tich rokoch výstavby.....	155
5.3	LITERATÚRA POUŽITÁ V KAPITOLE 5.....	156
6	VÝSKUM A VÝVOJ MATERIÁLOV A TECHNOLÓGIÍ V CESTNOM	
STAVITEĽSTVE.....		157
6.1	VÝSKUM A VÝVOJ MATERIÁLOV A TECHNOLÓGIÍ V CESTNOM STAVITEĽSTVE.....	157
6.2	VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ A JEHO PRÍNOS.....	160
6.3	STAVBA NÁSYPOV NA NEÚNOSNOM PODLOŽÍ.....	163

6.4	APLIKÁCIA VÝSKUMU V PRAXI	163
6.4.1	Zemné teleso diaľnice z rovnozrnných pieskov	164
6.4.2	Využitie popolčiekov z elektrárne Nováky v cestnom staviteľstve	164
6.4.3	Zlepšovanie nevhodných zemín	164
6.4.4	Modernizácia cestnej siete, diaľnic a miestnych komunikácií.....	166
6.5	ASFALTOVÉ SPOJIVÁ	168
6.5.1	Destilačné ropné asfalty.....	169
6.5.2	Polofúkané ropné asfalty.....	170
6.5.3	Polofúkané ropné asfalty BITUMAX Bx-10 a Bx-15.....	170
6.5.4	Modifikované asfalty	171
6.6	KAMENIVO A TECHNOLOGIE NA VÝSTAVBU CIEST	173
6.6.1	Rozdelenie kameniva	173
6.6.2	Vývoj technológií spracovania kameniva.....	178
6.6.3	Kamenivo do nestmelených podkladových vrstiev	178
6.6.4	Makadam a štrk.....	179
6.6.5	Štrkopiesok.....	180
6.6.6	Vibrovaný štrk.....	181
6.6.7	Mechanicky spevnené kamenivo.....	181
6.6.8	Štrkodrvina.....	183
6.6.9	Kamenivo pre vrstvy stmelené hydraulickým spojivom.....	184
6.7	INÉ BITÚMENOVÉ ÚPRAVY	187
6.7.1	Koberec obalovaný na mieste (Road-mix)	187
6.7.2	Kombinovaný bitúmenový náter.....	188
6.8	STUDENÉ ASFALTOVÉ SPOJIVÁ.....	188
6.8.1	Asfaltové emulzie a riedené asfalty – ich použitie.....	188
6.8.2	Riedené asfalty.....	190
6.8.3	Asfaltové emulzie.....	191
6.9	LITERATÚRA POUŽITÁ V KAPITOLE 6	193
7	TECHNOLÓGIA OPĀTOVNÉHO SPRACOVANIA PŔVODNÝCH	
	ASFALTOVÝCH ZMESÍ.....	195
7.1	SPŔSOBY ZÍSKAVANIA MATERIÁLOV ZO STARÝCH VOZOVIEK	195
7.2	OPĀTOVNÉ SPRACOVANIE STARÝCH UPRAVENÝCH ASFALTOVÝCH ZMESÍ V	
	OBAĽOVACÍCH SÚPRAVÁCH ZAHORÚCA	196
7.3	SPŔSOBY PRIVÁDZANIA R-MATERIÁLU DO MIEŠAĀ OBAĽOVACEJ SÚPRAVY	198
7.4	SPRACÚVANIE R-MATERIÁLOV V OBAĽOVACÍCH SÚPRAVÁCH ZASTUDENA	200
7.5	OPĀTOVNÉ SPRACOVANIE R-MATERIÁLU ZAHORÚCA NA MIESTE	203
7.6	LITERATÚRA POUŽITÁ V KAPITOLE 7	206
8	ASFALTOVÉ ZMESI S VYŠŠÍMI PARAMETRAMI.....	207
8.1	ASFALTOVÉ ZMESI S VYSOKÝM MODULOM TUHOSTI.....	207
8.2	ASFALTOVÝ KOBEREC DRENÁŽNY	210
8.3	ASFALTOVÉ ZMESI UPRAVENÉ PRÍRODNÝM ASFALTOM TRINIDAD	215
8.4	VYUŽITIE ODPADOVEJ GUMY V CESTNOM STAVITEĽSTVE	219
8.4.1	R-materiál v cestnom staviteľstve.....	220
8.4.2	Možnosti recyklácie ojazdených pneumatík v cestnom staviteľstve	220
8.4.3	Gumový granulát použitý na úpravu cestného asfaltu	223

8.4.4 Poznatky z aplikácie drveného granulátu v asfaltových zmesiach	226
8.5 LITERATÚRA POUŽITÁ V KAPITOLE 8	232
9 VÝSKUMNÉ ZÁKLADNE A ICH KOOPERÁCIE	235
9.1 BUDOVANIE INŠTITÚCIE VÚIS, N. P. V BRATISLAVE	235
9.2 VZNIK SPOLOČNOSTI VUIS-CESTY, S. R. O.	237
9.3 RIEŠENIE VÝSKUMNÝCH ÚLOH	238
9.4 KRHOVÁ SKÚŠOBNÁ DRÁHA	241
9.5 NORMY, TECHNICKO-KVALITATÍVNE PREDPISY A KATALÓGOVÉ LISTY	244
9.5.1 Vývoj parametrov asfaltových zmesí	244
9.5.2 Vývoj noriem v cestnom staviteľstve	246
9.5.3 ČSN 73 6148 Asfaltový betón pre kryty vozoviek (z 12.1.1954 revízia 1967) ...	248
9.5.4 Technicko-kvalitatívne podmienky a technické podmienky rezortu	253
9.6 LITERATÚRA POUŽITÁ V KAPITOLE 9	255
10 Z HISTÓRIE SPRÁVY A ÚDRŽBY VOZOVIEK.....	257
10.1 PRVOPOČIATKY ÚDRŽBY CIEST V MEZOPOTÁMIÍ	257
10.2 PRVOPOČIATKY VÝSTAVBY A ÚDRŽBY CIEST V STAROVEKOM RÍME.....	259
10.3 MÝTO AKO ZDROJ VÝSTAVBY A ÚDRŽBY CIEST	261
10.3.1 Trhové mýto na Slovensku.....	261
10.3.2 Výber mýta na území dnešného Slovenska v 11. až 16. storočí.....	263
10.3.3 Výber mýta na území dnešného Slovenska v 17. až 20. storočí.....	266
10.4 OBNOVY VOZOVIEK PRÍRODNÝM VARÍNASFALTOM.....	270
10.4.1 Nálezisko asfaltových vápencov v Nezbudskej Lúčke.....	270
10.4.2 Obnova Slavkovskej štátnej silnice v roku 1930 s použitím Varínasfaltu	273
10.5 UMELECKÍ GÉNIIOVIA V ÚDRŽBE VOZOVIEK	277
10.6 Z NAJSTARŠEJ HISTÓRIE OPRÁV VÝTLKOV VOZOVIEK	279
10.7 NAJSTARŠIE STROJE NA VÝSTAVBU A OPRAVY VOZOVIEK.....	282
10.8 STROJE NA VYSRÁVKY Z PŘÍRUČNÍ SILNIČNÍ KNIHOVNY Z ROKU 1933 A 1935	284
10.9 Z ČINNOSTÍ OSC V POVAŽSKEJ BYSTRICI.....	288
10.10 LITERATÚRA POUŽITÁ V KAPITOLE 10.....	290
11 CHRONOLOGICKÝ PREHĽAD VÝSTAVBY DIAĽNIC NA ÚZEMÍ SLOVENSKEJ A ČESKEJ REPUBLIKY	293
11.1 MEDZIVOJNOVÉ OBDOBIE	294
11.1.1 Prvé návrhy.....	294
11.1.2 Cestná magistrála Cheb – Velký Bočkov	296
11.1.3 Prípravné práce	298
11.2 OBDOBIE DRUHEJ SVETOVEJ VOJNY (1939 – 1945)	301
11.3 OBNOVENIE A NÁSLEDNÝ ÚTLM VÝSTAVBY DIAĽNICE (1945 - 1950)	302
11.4 OBNOVENIE PLÁNOVANIA A VÝSTAVBY (1963 – 1989).....	304
11.4.1 Stavby diaľnice v 60-tych rokoch.....	305
11.4.2 Stavby diaľnice v 70-tych rokoch	306
11.4.3 Stavba diaľnice v 80-tych rokoch.....	310
11.5 STAVBY DIAĽNICE PO ROKU 1989	314
11.6 STAVBY DIAĽNICE V OBDOBÍ ROKOV 1990 – 1998	314
11.7 STAVBY DIAĽNICE V OBDOBÍ ROKOV 1998 – 2006	315

11.8 STAVBY DIAENICE V OBDOBÍ ROKOV 2006 – 2010	318
11.9 LITERATÚRA POUŽITÁ V KAPITOLE 11	321
12 CESTNÉ STAVITEĽSTVO V UHORSKU/SLOVENSKU V KONTEXTE HISTORICKÝCH TLAČÍ VYDANÝCH NA SLOVENSKU.....	323
12.1 NAJSTARŠIE SLOVACIKÁLNE HISTORICKÉ TLAČE O CESTÁCH.....	323
12.2 GAUTIEROVA UČEBNICA O VÝSTAVBE CIEST V UHORSKOM PROSTREDÍ	324
12.3 ANDRÁŠIHO ROZPRAVY O VÝSTAVBE CIEST ZO ZAČIATKU 18. STOROČIA	331
12.4 REFORMY ISTVÁNA SZÉCHÉNYIHO V OBLASTI DOPRAVY UHORSKA	334
12.5 DIELA AUTOROV Z DRUHEJ POLOVICE 18. STOROČIA.....	336
13 SMEROVANIE TECHNICKÉHO ROZVOJA V CESTNOM STAVITEĽSTVE	339
13.1 SMEROVANIE TECHNICKÉHO ROZVOJA.....	339
13.2 TRVALOUDRŽATEĽNÁ VÝSTAVBA CIEST	340
13.3 DOSLOV	344
13.4 LITERATÚRA POUŽITÁ V KAPITOLE 13	347